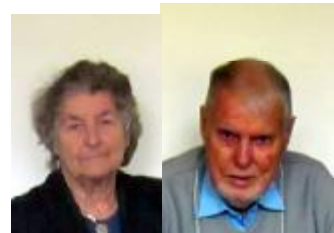

Beretning fra Trongårdsvej no. 31 A

Da vi nu er de ældste her på Trongårdsvej, kunne det måske være interessant at læse om vore første år her på Fortunen.

Vi er Inge og Aage Schjødt, og vi har været meget engageret i kommunens sociale, politiske og kunstneriske liv. Inge har været i kommunalbestyrelsen fra 1976 – 86, og hun har været bestyrelsesmedlem i Musikforeningen i mange år og ikke at forglemme formand for vores grundejerforening fra 1986 – 93 og blev ved fratrædelsen udnævnt til æresmedlem af foreningen. I rigtig mange år har jeg været i Kunstforeningens bestyrelse, i tre perioder som formand. Det er blevet til mange aftaler med kunstnere med hensyn til udstillinger i foreningen. Jeg har arrangeret og ledet mange kunstrejser i ind- og udland for Kunstforeningens medlemmer. Både Inge og jeg har været med i bestyrelsen for kommunens Kulturnetværk.

Nummer 31 A

I længere tid havde vi ledt efter en byggegrund, og så i 1958 fandt vi ønskegrunden på Trongårdsvej. Men den var jo for dyr (40.000 kr.!), syntes nok alle, så man fandt på at

sammenlægge baghaverne fra nr. 31 og 33 til en ny koteletgrund, og så sælge den resterende del af nr. 31 for 30.000 kr. Vi skrev slutseddel på den grund, der nu hed nr. 31A; der var dog det forbehold, at koteletgrunden skulle være solgt inden en bestemt dato. Det var en ejendomshandler, der hed fru Olsen, der stod for salget. Det viste sig, at der var komplikationer, for fru Olsen

svarede på adskillige forespørgsler, at koteletgrunden ikke var solgt. Så fik jeg en ven til at ringe og spørge på grunden, og han fik nu at vide, at den var solgt! Fru Olsen fastholdt overfor os, at den ikke var solgt, hvorefter vi satte en annonce i lokalavisen. Straks henvendte Gert Jensen fra Fortunbyen sig, han ville gerne købe grunden, og Fru Olsen blev så nødt til at sælge den, og vi fik forbeholdet slettet. Vi hørte, at ejendomshandleren havde en køber, der ville give mere for grunden, end vi skulle betale, og at fru Olsen ofte solgte grunde til den køber, der bød næsthøjest, for derefter at få en ny handel, så hun kunne få dobbelt honorar. Den gode fru Olsen tillod sig endda at ringe til mig og spørge, om jeg ville sælge den ny erhvervede grund til en overpris - ak ja! Det skal præciseres, at fru Olsen kun var ejendomshandler og ikke statsautoriseret ejendomsmægler. En ejendomsmægler ville næppe have forsøgt sig med den slags numre.

Da købet var gået i orden, fik vi arkitekt m.a.a Gerner Elgaard til at tegne et hus, der blev så bredt som grunden tillod, således at der var de lovbestemte 2,5 m til skel på hver side. Det er i øvrigt også Elgaard, der har bygget Trongårdsvej 23A og 23B. Vi flyttede ind i det nye hus i oktober 59.

Den tidligere ejer, hr. Gerved, havde ikke haft grunden særlig længe, men havde anlagt den med en stor græsplæne og randbeplantning med frugttræer og buske samt en masse tulipaner i alverdens farver spredt rundt i alle bedene. Før Gerved havde grunden som de andre på sydsiden af vejen været gartneri. Gartner Huldbjerg boede i gartnerboligen nr. 25, der stadig eksisterer. Hr. Martensen der boede i det store hvide hus nr. 22, fortalte mig, at han også havde ejet grunden og dyrket kartofler på den. Det har jeg ikke kunnet verificere, men han gik også altid rundt og på sit brede sjællandske fortalte mange underlige skrøner. Hvis han havde været af hunkøn, ville jeg nok have kaldt ham en sladre-kælling

I nr.33 boede et ældre ægtepar, tjener Rasmussen og hans kone. Tjener Rasmussen arbejdede i Klampenborg og kørte på cykel frem og tilbage både sommer og vinter gennem Dyrehaven, også når det var mørkt. Gamle fru Rasmussen havde meget humoristisk sans. En dag spurgte hun mig, om hun måtte få et par af de store hvide tulipaner i vores have, til gengæld skulle

jeg så have en fin grøn plante. Hun fik tulipanerne og kom så med en urtepotte med en frisk grøn plante. Jeg lagde mærke til hendes forsorne udtryk, og pludselig stak hun op i et vældigt grin, den fine grønne plante var skvalderkål! Ak ja. Vi kom fra en lejlighed og kendte ikke noget til ukrudtsplanter.

I Villa Bona Trongårdsvej 29 boede lektor C.A. Birch Olsen og frue med datter. Han underviste i historie og oldtidskundskab på Gammel Hellerup Gymnasium, og jeg havde ham som lærer både i det der dengang hed mellemskolen og i gymnasiet. Han var en sympatisk og god lærer, meget vellidt. Han var en af de lærere vi skulle sige du til, hvilket var absolut

enestående dengang. Det var der enkelte forældre, der var utilfredse med, da de mente, at det kunne gå ud over respekten

Da jeg skulle lave en indkørsel øst for huset, fældede jeg en gammel tjørnehæk, der stod 40 cm. inde på vores grund. Nu blev min gamle elskelige lærer pludselig til en vred og uforsonlig nabo. Der gik mange år før den nabostrid blev afsluttet.

Kort tid efter vi var flyttet ind, kom formanden for grundejerforeningen, hr. Folkerman fra nr. 27 gående med sin stok og bød os velkommen på Trongårdsvej. Ved samme lejlighed blev vi meldt ind i grundejerforeningen. Vi deltog i årets generalforsamling, der som altid blev afholdt på Hotel Fortunen. Det var meget hyggeligt, og de fremmødte blev budt på spisning. Det viste sig, at traktementet blev betalt af kontingentet, og det vigtigste punkt på dagsordenen var om man skulle have en eller to cognac til kaffen. Apropos stokke kunne det næsten tyde på mode, da foruden Folkerman gik også både gamle Preisz og Martinsen med stok.

Vi nød meget at være kommet til at bo i dette dejlige næsten landlige område lige ved siden af Dyrehaven og Dyrehavegård. Friske æg købte vi i køkkenet hos gamle fru Preisz, og gårdens røde køer gik ofte og græssede på marken på hjørnet af Trongårdsvej og Hjortekærvej, der hvor nu de islandske heste bliver trænet.

Mogens Preisz overtog forpagtningen af gården efter sin far. Kirsti og Mogens havde vi et godt forhold til. Vores to børn gik sammen med deres to ældste drenge på den nye Trongårdsskole.

Mogens fejede vederlagsfrit vores vej for sne "når jeg skal ud og feje sne for kommunen, kan jeg jo lige så godt rydde jeres vej, når jeg alligevel kører forbi."

En vinter var der dannet en lille sø på marken, og da den var tilfrosset, benyttede børnene den til at stå på skøjter på. Efter et kraftigt snevejr lå der så meget sne på søen, at den ikke kunne benyttes til skøjteløb. Så kom flinke Mogens med sin traktor for at feje søen, men ak! traktoren gik gennem isen, og det var med stort besvær, at den blev trukket op. Det har man for sin godhed. - En Sct.Hansaften inviterede Mogens og Kirsti til sammenskudsgilde i deres have, det var en herlig lun sommeraften, og alle hyggede sig meget. Kirsti, der kom fra Vågå ved Jotunheimen, taler stadig med sin charmerende norske accent. Ved enkelte festlige lejligheder kunne det lykkes os at få hende til at piste i fingrene som en anden gadedreng

Alle de personer jeg her har omtalt, og alle de der boede på vores del af Trongårdsvej, er her ikke mere. Nye folk er kommet til og en del nye huse er blevet bygget. I 1960 udstykkede kommunen de marker, der lå nord for Dyrehavegård, og et helt villakvarter opstod, det der nu hedder Fortunparken og Fortunvænget. Samtidigt var også hele Trongårdsparken blevet udstykket. For tiden har kommunen planer om at bygge langs med Helsingør motorvej, der vil så atter forsvinde endnu et stort stykke af gårdens marker.

Tempora mutantur et nos in illis.

Historie

Alle vi der er så heldige at bo her ved Fortunen, kan vist ikke undgå at mærke historiens vingesus. Vi ved med sikkerhed, at der har boet mennesker i vort område i 4.000 år og muligvis endnu længere. Ganske nær ved Fortunporten inde i Dyrehaven ligger der en langdysse og ved Tordals mose har man udgravet en boplads fra stenalderen. De to ting er bevis på, at stenalderfolket har færdes i vort område. Det kan være, at en heldig jæger har nedlagt et vildsvin på det åbne land, hvor Trongårdsvej nu ligger.

For 3.000 år siden i bronzealderen var vor egn nok et af

landets tættest beboede områder, hvilket de mange gravhøje er bevis på. Ved Hvidegården har der ligget 10 bronzealderhøje, hvoraf kun de to er tilbage, resten er forsvundet, sandsynligvis nedpløjet, eller på anden måde forsvundet. På gamle

kort er der angivet et markstykke der hedder Tronhøjene. Mogens Preisz har fortalt mig, at han ikke så sjældent fandt oldsager, når han forårs-pløjede, og disse har måske været fra de nu forsvundne høje. Bønderne har i mange generationer fjernet marksten og kørt dem over til den lille fredskov, her ligger de i hundredvis, og det er ikke usandsynligt, at de største af dem er fra de nu forsvundne gravhøje. Ved Trongårdsskolens sportsplads er der en stærkt ødelagt høj, og da Helsingørmotorvejen blev anlagt, forsvandt der også to. Ved Dyrehavegård ligger de to "Månehøje" og inde i Jægersborg Dyrehave fortæller arkæologerne, at der ligger eller har ligget 80 bronzealderhøje.

Det var karakteristisk, at højene blev anbragt: 1. på markante steder i landskabet og 2. langs med eller tæt på samfærdselsveje. Alt tyder på, at der har ligget en oldtidsvej fra Hvidegårdshøjene via Månehøjene ned gennem Dyrehaven til Øresund. Det var vel ikke usandsynligt, at den gik netop gennem vores have.

I 1843 blev den store høj ved Hvidegården udgravet, (Rishøj?) Fundene var enestående og fortalte meget om den gravlagte. Han må have været en stormand eller høvding, dels fordi hans gravhøj er den største i området, og dels fordi man fandt et stort bronzesværd i træskede, sværdet var i bronzealderen et værdighedssymbol mere end det var et krigsvåben. I graven lå der de brændte knogler af en mand, indsvøbt i et klæde og lagt på en kohud. Der var også en lædertaske med to dolke i skeder, en ragekniv og en bronze-pincet, og desuden fandt man noget interessant og enestående: en pung med en sindrig låseanordning. Pungen indeholdt en egerknæbe, en lille flintedolk i en skede lavet af hugormeskind, en fugleklo, et ravstykke, en ildslagningssten af flint, en konkylie og en træterning. Pungens indhold tyder på, at han har været shaman, en person som menes i besiddelse af særlige kræfter, hvorved han kan bringe sig i kontakt med guder eller særlige ånder. Han må også have været en gode, der ledede de hedenske offerfester.

Hvidegårdsmanden har ikke været den eneste høvding i området, for den gravlagte i den største af højene ved Dyrehavegård, har formodentlig været lige så betydelig, som ham jeg lige har beskrevet, men der har ikke været tilsvarende gravfund - jeg ved ikke, om den har været udgravet? De to stormænd har næppe været samtidige, men den ene har nok afløst den anden.

Alt tyder på at vores grundejerforenings område har været et magtcenter i bronzealderen.

Det er vel naturligt, at jeg altid har været på udkik efter oldtidsfund, når jeg har arbejdet i haven. I 1986 fik jeg et kirsebærtræ i fødselsdagsgave, og da jeg skulle grave det ned, støtte jeg

på noget, der så ud som en stensætning. jeg ringede til Johs. Broager, der dengang var formand for den stedlige arkæolog -forening "Flækken", fortalte om fundet og spurgte, om jeg skulle grave videre? "Endelig ikke, vi kommer med det samme!" - Der kom fire mand og begyndte at grave et stykke af vores baghave op. Det de

fandt var en stensat grube fra jernalderen. Ved omhyggelig udgravning og sigtning af jorden fandt de en del flinteredskaber og rigtig mange potteskår. De mest interessante ting findes nu på "Friboshvile", og resten har jeg liggende, det er en hvæssesten, et fintebor, en flinteskraber, en flintepil, flinteafslag og en masse potteskår. Nu ved vi med sikkerhed, at jernalderfolket har boet i vores have for 2.000 år siden, altså ved vor tidsregnings begyndelse. Det synes jeg er virkelig fascinerende.

Trongården

Når vi nu bor på en vej, der hedder Trongårdsvej, har jeg været nysgerrig og gerne villet finde ud af, hvor Trongården egentlig har ligget.

I 1781 kom bestemmelsen, der tillod bønderne i landsbyerne, at opgive fællesdriften, og flytte ud på markerne. I begyndelsen af 1800-tallet flyttede som de første Trongården, Fortungården og Hvidegården ud fra Lyngby (Bondebyen). Det er interessant, at Hvidegården hed Viegården, da den lå i Lyngby. Ordet vi betyder på oldnordisk et helligt sted, og det passer godt, fordi gården lå ganske tæt på den gamle kirke, der i 1200-tallet blev bygget netop der, hvor der formodentlig har været et helligt vi.

Kort fra 1811 viser alle tre udflyttede gårde, men kortets nøjagtighed er af tvivlsom karakter.

I begyndelsen af 1820 besluttede Kong Frederik den 6, at der skulle udarbejdes et kort over evt. forsvarsanlæg i Lyngby og omegn, måske som følge af de engelske soldaters landgang ved Vedbæk i 1801. Jeg er kommet i besiddelse af dette kort, der er udført med militær præcision.

I kanten af kortet står følgende tekst:

Kort over Positioner henholdende Udarbejder af det Thema som Hans Majestæt Kongen har opgivet Hans Durchlauthed General Major,

Prins af Hessen Philifistrax i Aaret 1823. (Tegnet af scekond liutenant Benzen)

De planlagte forsvarsanlæg blev aldrig til noget.

Et udsnit af kortet, der viser vort område med alle tre gårde, har jeg forsøgt at fotografere, selvom kvaliteten ikke er alt for god, kan man tydelig se, hvor Trongården lå. Ved triangulering og målinger er jeg kommet til det resultat, at Trongården har ligget nogle få meter nordvest for den store grund, hvorpå Gentofte Kommunes store vandtårne ligger.

I 1847 blev Trongården og Fortungården lagt sammen og blev til Dyrehavegård. Den udflyttede Trongård har kun eksisteret i 46 år (fra 1801-47), det tyder på, at der højst har boet to generationer, før den blev revet ned. Hvorfor den blev opgivet, og hvem der boede på gården, er der nok andre, der kan fortælle.

Efterskrift

På grundejerforeningens hjemmeside bliver vi opfordret til at skrive erindringer om "gamle dage", det har jeg hermed forsøgt, og jeg håber, at disse sider kan fortælle noget, som I ikke vidste i forvejen.

I det første af disse tre afsnit kunne jeg have fortalt en hel del mere, blandt andet om de personer der boede i de nærmeste huse på vores vej, men det er der nok andre, der kan og som måske kendte dem bedre end jeg. Der er nogle der siger, at det er en kunst, at begrænse sig, det har jeg så forsøgt.

Solopgangsbelysningen er fotograferet fra vores have, det er en af de mange herlige belysninger, vi også kan opleve her, hvor vi jo bor 50 m over havet.

Til slut vil jeg ønske, at alle her ved Fortunen både nuværende og kommende beboere kan have ligeså meget glæde af stedet og de dejlige omgivelser tæt på marker og skov, som vi har og har haft.

Lyngby februar 2015 ,Aa.S.

(alle fotos er egne optagelser)